

obstaculitzen el pas als plançons més jòvens o a alguns troncs millor preparats o amb qualitats més adients per defensar els projectes del partit.

En l'actual estat de les coses, la retirada a temps fóra la sortida més intel·ligent, per no dir la més elegant, del regidor Castell. Recordem que ha estat acusat per l'exregidor de l'Esquerra Republicana Josep Lluís Millan de cometre irregularitats en el transcurs de la concessió de les obres de la urbanització del Molí de l'Om —unes obres importants. I és clar que podríem pensar que les acusacions són completament falses, però el coneixement intern de què l'activitat municipal revestia Millan fa pensar que sabia del cert el que deia —tot i que discrepéssim de la forma com fou anunciat l'afer, de la manera d'actuar de l'exregidor republicà o d'algunes de les seues empreses—, i el silenci de l'Ajuntament acusa més que no pas desmenteix. El silenci de l'Ajuntament el que fa és activar la imaginació de tothom, que, més o menys de sotamà, hem sabut o hem entès en què consistien aquelles irregularitats. Abans que la situació no s'embolique més, comentàvem que una retirada a temps pot traduir-se en un gest d'elegància —més que no en una

victòria. L'exemple a nivell estatal l'hem tingut recentment amb Felipe González, però al Partit Socialista. Entrats en partits, hem de reconèixer que un senyor sospitós d'una petita corrupció —malgrat tot, això no significa res: qui fa una cistella, fa una canastra— embruta la imatge de la formació que el presenta a les eleccions —o sia: al judici dels ciutadans. El Partit Popular ha concorregut a moltíssimes convocatòries tot subratllant els casos de corrupció en què s'han vist implicats els dirigents del Partit Socialista, i n'han subratllat la corrupció per remarcar les diferències existents entre ambdós partits. I tothom comprèn que el vot, no gaire massiu, rebut és el resultat del descontentament d'un sector de la població, que no ha estat ni un vot fidel als postulats del centre-dreta ni un vot al carisma, semblant al que rebia González. Per tant, no donarà bon resultat repetir les errades que d'altres cometeren en un passat recent; tampoc no és gaire intel·ligent —referint-nos a un nivell menys interessat, hauríem de dir que tampoc no és gens digne— abdicar els principis a través dels quals s'ha seduït l'electorat: "El Partit Popular combrarà la corrupció, però sobretot introduirà els controls perquè la societat espanyola no tome a patir el

compromès espectacle dels darrers anys", "És necessari un nou estil ètic basat en l'honradesa", "És molt important restablir els estils de govern transparents i els equilibris institucionals, així com els controls legals", "Hi ha quatre elements que han distingit el govern del PSOE: l'abús, la prepotència, la corrupció i la ineficàcia", "El govern del PP restablirà l'autoritat moral, el sentit de la responsabilitat i la transparència", "La política és per servir el ciutadà i no per servir-se'n", "Eliminarem comportaments indesitjables. No solament han provocat alarma social, sinó que també han tingut greus conseqüències per a la nostra economia", etc. Qui camina mal camí, no fa bon pas a la fi. Quan el mal camí pren com a companys de viatge els components d'una institució pública i els d'un partit polític, no faran bon pas ni la institució ni el partit. Així com a Ulldecona se la coneix pel ball de mantons a la Plaça de l'Església, a Jeroni Castell —però, si s'encanten, fins i tot als regidors de l'equip de govern de l'Ajuntament— els coneixeran pertot pel seu ball de bastons.

COMARCA DEL MONTSIÀ

Veü d'Ulldecona

3ª època · Suplement n. 121 · Lliure i independent · Novembre i desembre · 1997 · Any XVIII

EDITORIAL

Un altre cop arriba el Nadal. Nosaltres, des d'aquesta petita, però constant, publicació local volem felicitar tothom qui ens llegeix. Com sempre, Bon Nadal i Felic Any Nou!

D'altra banda, en un dels darrers números de *La Rosa* es comentava que dos dels exalcaldes d'Ulldecona havien fet aparicions públiques, en les quals havien aprofitat per enunciar els seus discursos fora de lloc i passats de moda. Es referien a Jeroni Castell i Ramon Forcadell. Desconeixem a quin acte hi assistí el primer, el darrer és sabut que fou homenatjat amb motiu de la Diada del Soci del Centre Cultural i Recreatiu. Entenguem-nos: el van cridar perquè hi anés i li van concedir la paraula perquè expliqués la gènesi de l'associació. Ni fora de lloc ni passat de moda. Però, si de la realitat se'n diu passada de moda...

HA MORT EL SENYOR AGUSTÍ MIRALLES OBIOL

Als vuitanta-set anys d'edat, ha mort cristianament el senyor Agustí Miralles Obiol, patriarca d'una família cristiana i tradicionalista, molt distingida i benlloguda a la nostra vila.

Agustí Miralles va ser un home constant i eficaç. Va ocupar càrrecs de relleu i com a regidor del nostre Ajuntament oferí importants serveis al seu poble i als seus convilatans. Fou col·laborador entusiasta de l'alcalde d'Ulldecona Ramon Forcadell Prats, amb qui l'unia una entranyable i vella amistat, fins a tal punt que aquest apadrinà una filla de Miralles, Maria del Pilar, en l'actualitat mestra del col·legi públic Ramón y Cajal d'Ulldecona.

Sentim realment no disposar de més espai per destacar la figura de Miralles, la seua vocació i entrega als interessos d'Ulldecona i de la Tradició.

Amb gran dolor donem aquesta trista notícia, alhora que testimoniem la nostra sentida condolència a la seua inoblidable filla Maria del Pilar, al seu gendre Albert Tedan, a les seues nétes Esperança i Anna, i d'altres familiars. Descanse en la pau de Nostre Senyor el benllogut Agustí Miralles Obiol.

XXIII
Col·loqui
de la Societat
d'Onomàstica

Ulldecona 25 i 26 d'octubre de 1997

Crònica de dos fets culturals i un apunt fugisser

Per la tardor, Fira

Per setena vegada consecutiva, la Fira d'Uldecona ha obert les seues portes a vora de vint-i-cinc mil visitants de tot Catalunya, País Valencià i part de l'Aragó. Enguany, n'han estat quatre, els dies d'intensa activitat: del divendres 17 al dilluns 20 d'octubre. Amb inauguració del conseller Trias i canvi repentí de director, a causa de la sobtada dimissió del regidor republicà Josep Lluís Millan de tots els seus càrrecs. Després de set convocatòries, val a dir que la Fira de sant Lluç ja s'ha consolidat com la segona en importància d'entre les celebrades a la comarca del Montsià —el primer lloc de la llista pertoca a Amposta—; però, també, ha esdevingut quelcom d'emblemàtic dins la vila. Conjuntament amb la institució en si, Uldecona ha recuperat una de les tradicions medievals: la que utilitzava per donar la benvinguda a la tardor. Malgrat això que diem, la contemporaneïtat n'ha diluït l'element màgic de ser el despertador del període autumnal de l'any, ha descuidat la part de ritu que a la Fira li era immanent.

Unes línies més amunt hem deixat constància limitada de la dimissió del regidor Millan. El qual fou, precisament, el reintroduïdor d'aquest costum de commemorar la Fira de sant Lluç. I, encara que la seua dimissió ha estat del tot precipitada, hauria estat molt més elegant que l'Ajuntament en bloc hagués aprofitat l'ocasió i el marc de la VII Fira a fi d'expressar-li públicament l'agraïment per la tasca desenvolupada des del Consistori uldeconí. En aquest cas, com en tants d'altres, els reconeixements s'han realitzat de

forma individual i amb la boca petita, a l'inrevés de les dures crítiques. Al capdavall, haurem de creure'ns que, per molt que ens l'estimem, Uldecona és una devoradora d'hòmens.

Un apunt fugisser un— toc d'atenció

Tan prompte recuperem tradicions com no donem importància a les poques que perviuen. Sant Lluç va quedar com a festivitat de menor durada de la vila després que el gruix de les celebracions i els actes de relleu es trasladesen de l'octubre a la primera setmana del mes de setembre. En conseqüència, la festivitat de la Mare de Déu de la Pietat es revestí de més i més solemnitat. Ara, per motius esbiaixats, Uldecona celebra les seues festes principals quan s'acaba l'agost; anys enrere, la Vuitada de Corpus, que feia nosa, vam reduir-la a la mínima expressió; enguany, ni la jornada de sant Lluç l'hem tinguda en consideració. Un toc d'atenció: a canvi de què baratem els elements que ens perfilen com a poble?

Vila cultural: Col·loqui de la Societat d'Onomàstica i Centre d'Estudis

Se sent a dir sovint que cada vegada que quatre canareus es reuneixen en un cafè fan un pou; quan són quatre senyents, munten una fàbrica de mobles; a Uldecona, organitzem associacions. La vida associativa del nostre poble deu superar la mitjana nacional per força, tot i que hem de contrastar les nostres dades amb els rendiments d'un ventall tan variat i, a vegades, tan enfrontat.

El Centre d'Estudis d'Uldecona va portar a terme la tasca, encomiable,

d'organitzar el XXIII Col·loqui de la Societat d'Onomàstica a casa nostra. Durant els dies 25 i 26 d'octubre, acollírem estudiosos d'arreu dels Països Catalans, que ens van fer coneixedors dels resultats de les seues investigacions en diversos camps —l'onomàstica, la toponímia, l'antroponímia i la dialectologia. Albert Aragonés, Emili Casanova, Pere Navaro i Miquel Àngel Pradilla foren els encarregats de presentar les tres ponències prèvies als diferents àmbits en què s'estructurava la totalitat del Col·loqui, el qual comptà amb la participació de, si fa no fa, cinquanta comunicants.

La Societat d'Onomàstica, amb domicili social a Barcelona, va fundar-la Enric Moreu-Rey el 1980; en l'actualitat, té prop de quatre-cents socis escampats per tot. Nasqué per afavorir els estudis a l'entorn del patrimoni lèxic i alhora ajudar a divulgar el treball dels estudiosos d'arreu del territori de parla catalana. Si bé la celebració de col·loquis n'és activitat principal, la Societat publica amb regularitat quadrimestral un butlletí interior de contingut erudit, amb treballs especialitzats, i algunes monografies onomàstiques referides a municipis en particular. La presidència recau en el poeta Albert Manent. L'any passat, el XXII Col·loqui tingué lloc a Vilafranca del Penedès. Era des del 1981 (moment de la celebració del VI Col·loqui a la veïna Tortosa) que no se'n convocava un a les nostres contrades.

En les *Cròniques municipals* de l'anterior número, recordareu que hi

El ball del senyor Castell

En les *Cròniques municipals* de l'anterior número, recordareu que hi havia una nota de premsa mitjançant la qual Ull de Teatre ens informava de l'estrena a Uldecona de l'obra *El ball*. Efectivament, el 28 de setembre es representava aquesta peça d'Edgar Neville al Teatre Municipal. La setmana següent s'iniciaven les XV Jomades de Teatre de la nostra vila amb el *Roser florit* de Josep Maria de Sagarra.

És evident, pel títol, que no volem comentar la temporada cultural d'aquesta tardor. Però sí que tenim la intenció de parlar d'un ball, no pas del d'Edgar Neville en versió catalana d'Ignasi Roda, sinó del que el regidor del PP Jeroni Castell ha protagonitzat a l'Ajuntament d'Uldecona. I és que la trajectòria política d'aquest personatge i la situació, esperpèntica, que ha desencadenat la seua forma d'actuar mereixen el nostre examen.

A Jeroni Castell, primer tinent d'alcalde el 1970, se'l nomena alcalde el 1971. (Va ser el darrer alcalde amb què comptà Uldecona mentrestant hi havia la dictadura del general Franco.) L'ascens demostra que es perfilava com a successor de Ramon Forcadell, tot i que mai la seua figura no es va

consolidar del tot. Tal vegada, l'escàs èxit polític, ja no el decivi, del regidor Castell ha estat fruit de la seua manera d'actuar inconscient. Un exemple: quan accedí al càrrec, va oblidar el projecte, aprovat en temps de Manuel Fraga al capdavant del Ministeri d'Informació i Turisme, de construcció d'un complex turístic als terrenys on avui són les instal·lacions del Club Joventut. En l'actualitat, Uldecona es troba pobra d'indústries i necessitada d'una dinamització seriosa del sector dels serveis. Però molts dels problemes que aquest poble acusa radiquen en el passat immediat. No hem gaudit de les gestions d'uns dirigents políticament correctes, d'uns governants preocupats només pel destí de la vila, des de fa un parell de dècades.

I el senyor Castell ha estat un d'aquests: alhora que deixava perdre una inversió de tal envergadura, gastava diners a dojo per reformar el teatre municipal, malgrat que el projecte d'edificar el complex turístic ja comprenia un edifici d'aquestes característiques. Penós. Però més penós encara fou el fet de no controlar la despesa de la Casa de Vila, d'obsequiar amb regals cars desenes de personalitats que en nosaltres no hi

han pensat més i, en conseqüència, d'augmentar el dèficit de l'Ajuntament. Que la gent s'haja avorrit del món de la política i se n'haja desentès, és, en part, responsabilitat de personatges com aquest, i, en part, dels mateixos que, mitjançant el vot, hem permès que romanguen en els càrrecs anys i panys.

Perquè, de totes totes, a Jeroni Castell hi ha gent que l'ha votat cada cop que s'ha presentat a unes eleccions democràtiques. N'hi ha que volien que ell fos l'alcalde d'Uldecona, atès que hi veïen l'home capaç d'oferir solucions als problemes del poble, l'home amb el bagatge suficient per exercir de gestor, o ambdues coses al mateix temps. La manca de perspectiva, a la millor, impedia percebre les seues actuacions poc escaients mentrestant la responsabilitat del govern municipal era a les seues mans; potser, no li hem de negar un cert carisma. Tot i que, havent transcorregut vint-i-sis anys del seu nomenament per exercir les funcions de batle, després de tant de temps d'aventures polítiques, és de justícia que permeta per voluntat pròpia l'autorenovació dins el partit del qual és membre destacat. (I d'altra banda, demostraria que els polítics que són ben endavant